

Sprawozdanie przewodniczącej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych za okres 2019-2023

W okresie trwania kadencji miały miejsce trzy posiedzenia KDBAUM, odbyły się 3 konferencje problemowe. Ze względu na pandemię COVID-19 znacznie zmalała liczba spotkań stacjonarnych. Z tego powodu nie odbyła się konferencja w 2020 r., a konferencje w 2021 i 2022 r. przeprowadzone zostały w trybie mieszanym, z udziałem dyrektorów bibliotek i zaproszonych gości na miejscu oraz z transmisją na żywo z sesji tematycznych. Trwały także bieżące konsultacje merytoryczne za pośrednictwem telekonferencji, poczty elektronicznej oraz telefonicznie.

1. Sprawy osobowe

W związku z przejściem na emeryturę trzech dyrektorów bibliotek, do grona KDBAUM dołączyli ich następcy:

- Magdalena Kotlarek-Naskręt za dyr. Romę Hajduk z BG Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (od 01.09.2020 r.),
- Katarzyna Falow za dyr. Annę Grygorowicz z BG Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (od 29.03.2021 r.),
- Agnieszka Czarnecka za dyr. Irminę Utratę z BU Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (od 1.03.2023 r.)

Do grona KDBAUM w maju 2023 r. dołączyli również dyrektorzy bibliotek uczelni, które prowadzą kierunki lekarskie, zrzeszonych w Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych: dyr. Andrzej Antoniak z Biblioteki Uniwersyteckiej w Kielcach Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz dyr. Ewa Adaszyńska z Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zaproszenie zostało wystosowane także do dyr. Dominika Ziobro z Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego, ale jak na razie, nie odpowiedział na nasze zaproszenie.

Tytuły honorowych członków KDBAUM przyznane zostały emerytowanym dyrektorom Annie Grygorowicz oraz Renacie Sławińskiej.

2. Kartoteka MeSHPol

Trwały prace nad opracowaniem i wdrożeniem systemu elektronicznej kartoteki haseł wzorcowych w wersji polsko-angielskiej w oparciu o Medical Subject Headings (MeSH). Przedstawiona w 2019 r. przez p. dyr. Annę Urygę propozycja opracowania i wdrożenia systemu przez Akademickie Centrum Komputerowe CYFRONET ostatecznie nie została zrealizowana. W 2021 r. Collegium Medicum UJ rozszerzyło realizowany projekt „Portal zarządzania wiedzą i potencjałem naukowym Uniwersytetu Jagiellońskiego – Collegium

Medicum jako moduł Polskiej Platformy Medycznej” o zadanie dotyczące utworzenia portalu elektronicznej kartoteki haseł wzorcowych w wersji polsko-angielskiej w oparciu o Medical Subject Headings (MeSH). W wyniku realizacji tego projektu powstał długo wyczekiwany system do obsługi kartoteki MeSHPol, wdrażany przez firmę Sages, który umożliwił implementację słownika do PPM.

Cały czas trwają prace nad zaktualizowaniem kartoteki MeSH w systemie NUKAT, aby można było przeprowadzić aktualizację haseł MeSH w systemach bibliotecznych współpracujących z NUKAT. Osobą koordynującą prace związane z aktualizacją kartoteki w NUKAT z ramienia bibliotek medycznych jest Ewa Panter, kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, przy współpracy z Elżbietą Bohatkiewicz oraz Jolantą Cieślą z Biblioteki Medycznej CM UJ.

3. Przechowywanie archiwalnych zasobów czasopism drukowanych w bibliotekach medycznych

Projekt realizowany od 2015 r. ma na celu selekcję wybranych archiwalnych zasobów drukowanych czasopism gromadzonych w bibliotekach uczestniczących w projekcie. Ostatecznie w działaniach udział wzięło 11 bibliotek uczelni medycznych.

Przyjęto założenie, że selekcji poddane zostaną tytuły o charakterze popularno-naukowym, czasopisma wydawane w mało popularnych językach, wydane po 1945 r., które już się nie ukazują, są mało wykorzystywane, są dostępne w innych bibliotekach.

Przyjęto również zasadę, że tytuł powinien być przechowywany przynajmniej w jednej bibliotece. Biblioteka, która zdecyduje się na przechowywanie archiwalne powinna mieć jak najbardziej kompletny zasób (powinna przejąć brakujące roczniki w przypadku, gdy inne biblioteki będą chciały ubytkować dany tytuł).

W 2016 roku udostępniony został w chmurze plik, do którego miały dostęp wszystkie chętne biblioteki medyczne. Zgłoszonych zostało 1050 tytułów czasopism. W efekcie działań wytypowanych zostało 516 tytułów czasopism, które będą przechowywane wiecześnie przez biblioteki, które zadeklarowały taką wolę. W bibliotekach trwa proces przesyłania zamówionych czasopism oraz ubytkowania tytułów.

W wyniku całej akcji biblioteki zyskały dodatkowe miejsce do przechowywania oraz pewność, że większość tytułów będzie dostępna w Polsce.

4. Forum Bibliotek Medycznych

W okresie 2019-2023 ukazało się 5 woluminów, 9 numerów, 54 artykuły. Od 2018 roku wybrane, a od 2021 roku wszystkie artykuły są publikowane w dwóch wersjach językowych – po angielsku oraz po polsku na licencji Creative Commons BY-NC-ND oraz z numerem DOI zarejestrowanym za pośrednictwem organizacji DataCite.

Od 2021 roku czasopismo jest indeksowane w DOAJ i w bazie ERIH PLUS. Od 2022 roku na stronie czasopisma znajduje się zakładka Upcoming Articles, z artykułami ahead-of-print.

Również od 2022 roku czasopismo ukazuje się w nowej oprawie graficznej, skład przygotowywany jest we współpracy z profesjonalnym studiem DTP.

Wydawanie czasopisma jest współfinansowane przez 13 uczelni: CM Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Gdański Uniwersytet Medyczny, Śląski Uniwersytet Medyczny, CM Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Warszawski Uniwersytet Medyczny oraz Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu.

5. Konferencje problemowe

Odbyły się trzy konferencje problemowe:

2019 - XXXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych

Piśmiennicze dziedzictwo medycyny

Biblioteka Medyczna Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
16-18 września 2019 r.

2020 – konferencja nie odbyła się z powodu pandemii COVID-19

2021 - XXXVIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych

Biblioteka i nauka – partner czy infrastruktura?

Biblioteka Uniwersytecka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
13-14 września 2021 r.

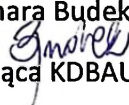
Konferencja zorganizowana w formule mieszanej, częściowo stacjonarnie, z transmisją online.

2022 – XXXIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych

Otwarta nauka – efektywna współpraca – dynamiczny rozwój

Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
5-6 września 2022 r.

Konferencja zorganizowana w formule mieszanej, częściowo stacjonarnie, z transmisją online.

Dagmara Budek

Przewodnicząca KDBAUM